

## ԱՍՏՈՒԱԹԱՇՈՒՆՉ ՄԱՏԵԱՆԸ

1972-ը Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան կողմէ հռչակուած է զիրքի տարի, եւ միջազգային այս կազմակերպութիւնը, UNESCO—ի միջոցաւ կոչ ուղղած է բոլոր պատկան իշխանութեանց, որպէսզի խօսին զիրքերուն՝ մարդկութեան մատուցած անսահման բարիքներուն մասին եւ քաջալիրեն ընթերցասիրութիւնը:

Այս առիթով պատեհ է որ մենք քրիստոնեաներս, անդրադառնանք Գիրքերու Գիրքին՝ Աստուածաշունչին:

Աստուածաշունչը ամենէն շատ տարարուած եւ կարգացուած գիրքն է. ան թարգմանուած է երկրագունտի գրեթէ բոլոր լեզուներուն:

Հրեաներ հին ատեն սովորութիւն ունէին իւրաքանչիւր տարուան ընթացքին Սրբազան Մատեանը (Հին Կտակարան) ծայրէ ի ծայր կարդալու: Ընթերցումը կ'աւարտէր Տաղաւարահարաց տօնի վերջին օրը՝ երբ կը վերսկըսէին ընթերցումը զայն սկիզբէն, Ծննդոց Գիրքի առաջին համարէն: Այդ իսկ պատճառաւ, ցարդ այդ օրը կը համարուի հրէական տօնացոյցի ամենէն ուրախ օրը, երբ, Հնգամատեանի ոյրութեան մաղաղաթներ ի ձեռին, հրապարակներու վրայ խմբովին կ'երգեն ու կը պարեն:

Տրամութիւն է հաստատել որ քրիստոնեաներ այսպիսի սովորութիւն մը չունենալէ զատ, իրենցմէ չատեր Ս. Գիրքի օրինակ մը անդամ չունին իրենց տուններուն մէջ: Նոր Կտակարանը շատ աւելի փոքր է ծաւալով քան Հինը: Որքան բան պիտի փոխուէր քրիստոնէական ընկերութեան մէջ, եթէ դէթ չորս Աւետարաններուն ընթերցումը կատարէր անձնիւր քրիստոնեայ տարուան մը ընթացքին:

Անցեալին Հայ Ժողովուրդին սէրը հանդէպ Սրբազան Մատեանին եղած է բուն ու անսահման: Վկայ՝ բազմահարիւր Աւետարաններն ու Աստուածաշունչի միւս գիրքերը, որոնք կը գտնուին ցայսօր հայրենիքի եւ սփիւռքի մեր ձեռագրաց մատենադարաններուն մէջ: Զանոնք օրինակողներն ու ծագողները ոչինչ խնայած են այդ մատեանները ընկելու համար գրաւիչ ու զարգարուն արուեստի դորձեր, այնպէս ինչպէս կը վայելէ Աստուծոյ կենդանի խօսքը մեզի բերող մատեանի մը:

Ներկայ դարուն, մանաւանդ աշխարհաստան զոյգ պատերազմներէն ետք, կրօնքի եւ կրօնական հաւատալիքներու հանդէպ դադջութեան, չըսելու համար անտարբերութեան ալիք մը վարակած է նոր սերունդները գրեթէ բոլոր Ժողովուրդներուն: Անկրօն դադափարարանութիւններու ծաւալումն ու տիրապետումը կարգ մը երկիրներու մէջ, զիտութեան մարզին մէջ արձանագրուած չլմեցուցիչ գիւտերն ու յառաջդիմութիւնները, առանց կրօնքի ու բարոյական սկզբունքներու՝ այդ գիւտերով միայն մարդերուն առջեւ նոր ռսկեղար մը բանալ յաւակնող մեծամիտ իմաստուններուն քարոզ-պոռչտութիւնները միւս կողմէ ունեցան իրենց բացասական անդրադարձը ինչպէս բոլոր ազգերուն՝ նոյնպէս ալ մեր Ժողովուրդին վրայ:

Տարագրութեան ու սարսափի օրերուն, մեր պապիկներն ու մամիկները իրենց վայրերէն տեղահանուած ատեն, տան կարեւոր իրեղէններու կողքին երբեք չէին մոռնար Աստուածաշունչ մատեանը եւս փրկել անհաւատներուն ձեռքը իյնալէ, այն Սրբազան Գիրքը՝ որմէ իւրաքանչիւր բնասնիք կը փնտրէ օրինակ մը սեպհականացնել, երբեմն ի գին մեծ զոհողութիւններու:



Եթէ իրբւս մեր կեանքի յարացոյց ունենանք բարոյագէտներու եւ օրէնսդիրներու կանոնադիրքերը՝ կրնանք հանդիպիլ ձախորդութիւններու եւ զժրատութիւններու: Տարբեր է սակայն պարագան Ս. Գիրքին, քանի որ ան դրուած է ներշնչութեամբ Աստուծոյ եւ ոչ թէ սոսկական անհատի, եւ զրի առնուած է Անոր պաշտօնականութիւն եւ կամակատարներուն ձեռքով:

Աշխարհի վրայ ամէն կողմակերպութիւն ունի իր կանոնադիրքը: Պետութեան մը հպատակները կը հրաւիրուին յարգել այդ կանոնները: Քրիստոնեաներու կանոնադիրքը Սրբազան Մատեանն է, որուն հրահանգներուն համաձայն եթէ առաջնորդուելու ըլլանք, երբեք պատճառ չենք ունենար զղջալու կեանքի մէջ առած մեր որեւէ մէկ քայլին համար:

Ինչո՞ւ պէտք է կարդալ Սրբազան Մատեանը. ի՞նչ բարիք կարելի է քաղել անոր հանապազօրեայ ընթերցումէն:

Նախ՝ հաւատացեալը Սուրբ Գիրքին — եւ ի մասնաւորի Աւետարաններուն — մէջ պիտի գտնէ յազուրդ իր հոգեւոր ծառային: Մարդու հոգին, ըլլալով մասնիկը Աստուծոյ Սուրբ Հոգիին, միշտ ալ կարիք ունեցած է հոգեւոր «հաց»ին: «Ինչպէս որ եղջերուն փութի առուակներուն՝ այնպէս ալ իմ անձըս Քեզի կը փափաքեմ» ըսած է Սաղմոսերգու մարգարէն Աստուծոյ: Եւ ասիկա ճշմարտութիւն է իւրաքանչիւր անհատի համար, որքան ալ փորձէ լռեցընել իրմէ ներս միշտ արթուն անաւատ ձայնը խղճմանքին:

Աւետարանները ցոյց կու տան մեզի չարին փորձութիւններուն դիմադրելու եւ անոնց վրայ յաղթանակը տանելու կերպը, կեանքի զժուարին պայմաններու ներքեւ վտանգներէ զերծ մնալու ապահովագոյն միջոցը: Մեր Տիրոջ օրինակը հոն աւելի քան թելադրական է բոլորիս համար: Քրիստոսի արարքներն ու խօսքերը կրնան մեզ պահել անվտանգ՝ սատանային յարժամ մեր չուրջը բացած որդագլթներէն, չարին՝ մեզ համար լարած անհամար սաղրանքներէն:

Հաւատացեալը կ'ընդունի քաջալերութիւն Քրիստոսի խօսքերէն. «Մի՛ երկնչիր, հօտ փոքրիկ...», «Մի՛ հոգայք վասն վաղուի...» եւ նման սրտապնդիչ յորդորներ քրիստոնեային սիրտը կը լեցնեն անհուն վստահութեամբ ու անոր քայլերը կ'ընեն աւելի ամուր ու հաստատուն՝ փորձանքեր այս կեանքի լպրծուն արահետներուն վրայ: Ահա թէ ուրիշ կը ճարեն իրենց երջանկութիւնը՝ աշխարհէն ու մարդերէն խարուած ու հարուածուած մեծ հոգիները:

Մարդ Աստուածաշունչով է որ իր վիշտերուն եւ սուգերուն միտքաբութիւն կ'ընդունի. իսկ յուսահատութեան դիրկը ինկած եւ նոյնիսկ անձնատապանութեան զաղափարը իր մտքին անկիւնը տեղաւորած անհատը՝ կորով եւ սէր՝ հանդէպ կեանքին: «Եկայք ինձի, ամենայն վստահեալք եւ բեռնաւորք...», «Եւ յաղթեցի աշխարհի» եւ նման յայտարարութիւններ ոչ մէկ բարոյապնդիչ կամ առաջնորդի բերնէն են ելած, եւ մեզ կը լեցնեն լաւատեսութեամբ եւ աննուաճ կամքով՝ արհամարհելու եւ յաղթահարելու անհամար փորձութիւնները կեանքին:

Երբ այսքան օգուտներ կարելի է քաղել զէթ Աւետարաններու ընթերցումէն, Ս. Գիրքը հեռու պահել մեր տուններէն մեզ պիտի նմանցնէր այն հիւանդին՝ որ կը մերժէ ընդունիլ զինք բուժող զեղը: Մեր հոգեկան վիշտերու սպեղանին, մեր հոգիները եւ նկարագիրը առողջ պահող ամենարոյժ դարմանն է Ս. Գիրքը, եթէ իմաստութիւնը ունենանք օգտուելու անկէ ներս գանձաբանուած կեանքի վսեմ ու վճիռ սկզբունքներէն:

ԳԷՈՐԳ Ս. ՃԻՆԻՎԻԶԵԱՆ

Երուսաղէմ